

Sygn. akt IV U 337/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 września 2016 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Agnieszka Werocy

Protokolant: Małgorzata Weres

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 1 września 2016 r. we W.

odwołania J. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W.

z dnia 25.03.2016r. nr (...)

w sprawie J. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W.

o zasiłek chorobowy

I. oddała odwołanie;

II. koszty sądowe zalicza na rachunek Skarbu Państwa.

UZASADNIENIE

Ubezpieczona (wnioskodawczyni) – J. B. wniosła odwołanie od decyzji organu rentowego – Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. z dnia 25 marca 2016r. wnosząc o jej zmianę poprzez ustalenie podstawy wymiaru zasiłku chorobowego za okres od 1 grudnia 2015r. do 13 kwietnia 2016r. i nadal w przypadku dalszej nieprzerwanej niezdolności do pracy od kwoty wynoszącej 8.540,55zł oraz o zasądzenie od organu rentowego kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Zaskarżonej decyzji zarzuciła naruszenie:

- przepisów prawa materialnego, tj. art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 25 czerwca 1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa w związku z art. 14 ust. 2 oraz art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i ustalenie, iż podstawa wymiaru zasiłku chorobowego za okres od 1 grudnia 2015r. do 13 kwietnia 2016r. i nadal w razie dalszej niezdolności do pracy wynosi 3.663,25zł - gdzie podstawę wymiaru zasiłku chorobowego stanowiły miesiące od grudnia 2014 roku do listopada 2015 roku podczas, gdy opłaciła składkę na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za miesiąc sierpień 2015 roku w dniu 14 września 2015r. a zatem po terminie płatności, który upłynął w dniu 10 września 2015r. przez co doszło do ustania dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego od września 2015 roku

a nieprzerwany okres składkowy stanowiący podstawę wymiaru zasiłku chorobowego stanowić powinny jedynie miesiące wrzesień, październik i listopad 2015 roku co oznacza, że podstawę wymiaru zasiłku chorobowego powinna stanowić kwota 8.540,55zł,

- przepisów postępowania, tj. art. 7 w zw. z art. 77 § 1 w zw. z art. 80 i art. 107 § 3 k.p.a. poprzez nie podjęcie wszelkich czynności niezbędnych do załatwienia sprawy, niezbranie i nierozpoznanie całego materiału dowodowego i w konsekwencji lakoniczne uzasadnienie decyzji.

W uzasadnieniu żądania podała, iż organ rentowy nieprawidłowo ustalił, że była objęta dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym od 1 września 2012r. przez okres przekraczający 12 miesięcy w konsekwencji czego do podstawy wymiaru zasiłku chorobowego przyjął przychód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe z okresu od grudnia 2014 roku do listopada 2015 roku. Podała, że powyższe dokonane zostało z naruszeniem przepisów bowiem składkę na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za miesiąc sierpień 2015 roku opłaciła w dniu 14 września 2015r. co wobec faktu, że termin jej płatności upłynął z dniem 10 września 2015r. skutkowało ustaniem dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego po tym terminie. Podkreśliła, że należną składkę uiściła w dniu 14 września 2015r. oraz terminowo w miesiącu październiku i listopadzie 2015 roku. Wskazała, że w tych okolicznościach podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie chorobowe powinna stanowić kwota 8.540,55 zł uwzględniająca miesiące wrzesień, październik i listopad 2015 roku jako miesiące, w których miał miejsce nieprzerwany okres ubezpieczenia chorobowego.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy - Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. wniósł o oddalenie odwołania z uwagi na brak podstaw prawnych do jego uwzględnienia.

W uzasadnieniu stanowiska organ rentowy podał, że na podstawie przepisów art. 83 ust.

1 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 3 ust. 4, art. 36 ust.4, art. 38 ust. 1, art. 48 ust. 1 i 2 oraz art. 50 ustawy z dnia 25 czerwca 1999r.

o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa

w związku z art. 58 k.c. postanowił przyjąć za podstawę wymiaru zasiłku chorobowego za okres od 1 grudnia 2015r. do 13 kwietnia 2016r. i nadal w razie dalszej nieprzerwanej niezdolności do pracy kwotę 3.663,25zł. Wskazując dalej na treść art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999r.

o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa podał, że świadczenia pieniężne na warunkach i w wysokości określonych ustawą przysługują osobą objętą ubezpieczeniem społecznym w razie choroby i macierzyństwa określonym

w ustawie z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Podał, że zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby

w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego i dalej, że podstawę wymiaru zasiłku chorobowego ustala się z uwzględnieniem wynagrodzenia uzyskanego u płatnika składek w okresie nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego w trakcie którego powstała niezdolność do pracy. Podał – wskazując na treść art. 36 ust. 4, art. 38, art. 48 i art. 50 ustawy z dnia 25 sierpnia 1999r. oraz na treść art. 58 k.c. – że ubezpieczona złożyła wniosek o wypłatę zasiłku chorobowego za okres od 1 grudnia 2015r. do 13 kwietnia 2016r. jak również, że ubezpieczona została objęta ubezpieczeniem chorobowym od 1 września 2012r. do nadal, tj. przez okres przekraczający

12 miesięcy w konsekwencji czego do podstawy wymiaru zasiłku chorobowego przyjęto przychód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe z okresu od grudnia 2014 roku do listopada 2015 roku (łącznie 43.958,94zł:12=3.663,25zł). W odniesieniu do zarzutu ustania dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego z uwagi na opłaconą w dniu

14 września 2015r. składkę na dobrowolne ubezpieczenie po terminie wskazał, że w wyniku rozliczenia konta płatnika powstała nadpłata, która pokryła zadłużenie na koncie wobec czego przyjąć należało, że składka została opłacona w terminie. Nadto podkreślił, że ubezpieczona nie dokonała wyrejestrowania z ubezpieczeń społecznych i dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego wobec czego dobrowolne ubezpieczenie chorobowe nie ustało i trwa od 1 września 2012r.

Sąd ustalił stan faktyczny:

Ubezpieczona J. B. podlegała dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 1 września 2012r., z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej.

Należna za sierpień 2015 roku składka na ubezpieczenie społeczne w kwocie 754,67 zł płatna była w terminie do dnia 10 września 2015r. W w/w terminie ubezpieczona nie dokonała wpłaty należnej składki wskutek czego organ rentowy zaliczył na poczet należnej za ten okres składki nadpłatę powstałą na koncie ubezpieczonej w czerwcu i sierpniu 2014 roku w kwotach odpowiednio po: 134,34 zł (wpłata z dnia 2 lipca 2014r.) i 620,33 zł (wpłata z dnia 9 września 2014r.)

Składkę za sierpień 2015 roku, w kwocie 754,67zł, ubezpieczona wpłaciła w dniu 14 września 2015r.

W dniu 8 października 2015r. ubezpieczona wpłaciła składkę na ubezpieczenie społeczne za miesiąc wrzesień 2015 roku, w kwocie 3.144,44zł.

W dniu 6 listopada 2015r. ubezpieczona wpłaciła składkę na ubezpieczenie społeczne w kwocie 3.144,44zł.

Dowód: - dokumentacja w aktach ZUS-u

- polecenia przelewu, k. 7-9

- raport rozliczeń należności płatnika w (...), k. 19-22

W okresie od dnia 1 grudnia 2015r. do dnia 13 kwietnia 2016r. wnioskodawczyni była niezdolna do pracy.

Za w/w okres wnioskodawczyni złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych wnioski o wypłatę zasiłku chorobowego.

Dowód: - dokumentacja w aktach ZUS-u

Decyzją z dnia 25 marca 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. postanowił przyjąć za podstawę wymiaru, ubezpieczonej, zasiłku chorobowego za okres od dnia 1 grudnia 2015r. do dnia 13 kwietnia 2016r. i nadal w razie dalszej nieprzerwanej niezdolności do pracy kwotę 3.663,25 zł.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podał, że wnioskodawczyni podlegała dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od 1 września 2012r. do nadal, tj. przez ciągły okres przekraczający 12 miesięcy w związku z czym do podstawy wymiaru zasiłku chorobowego należało przyjąć przychód stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe z okresu od grudnia 2014 roku do listopada 2015 roku.

Dowód: - decyzja ZUS z dnia 25 marca 2016r., w aktach ZUS-u;

Podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe za 12 miesięcy poprzedzających miesiąc, w którym powstała niezdolność do pracy ubezpieczonej, w poszczególnych miesiącach wynosiła:

- za grudzień 2014 roku – 2.247,60zł,
- za styczeń 2015 roku – 2.375,40zł,
- za luty 2015 roku – 2.375,40zł,
- za marzec 2015 roku – 2.375,40zł,

- za kwiecień 2015 roku – 2.375,40zł,
- za maj 2015 roku – 2.375,40zł,
- za czerwiec 2015 roku – 2.375,40zł,
- za lipiec 2015 roku – 2.375,40zł,
- za sierpień 2015 roku – 2.375,40zł,
- za wrzesień 2015 roku – 9.897,50zł,
- za październik 2015 roku – 9.897,50zł,
- za listopad 2015 roku – 9.897,50zł.

Dowód: - dokumentacja w aktach ZUS-u.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z przepisem art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (t. jedn. Dz. U.

z 2014r., poz. 159 ze zm.) świadczenia pieniężne na warunkach i w wysokości określonych ustawą przysługują osobom objętym ubezpieczeniem społecznym w razie choroby i macierzyństwa określonym w ustawie z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013r., poz. 1442 ze zm.).

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 powołanej ustawy z dnia 25 czerwca 1999r. zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego.

Stosownie dalej do treści art. 48 ustawy z dnia 25 czerwca 1999r. podstawę wymiaru zasiłku chorobowego przysługującego ubezpieczonemu niebędącemu pracownikiem stanowi przeciętny miesięczny przychód za okres 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc, w którym powstała niezdolność do pracy (ust.1), przy czym przy ustalaniu podstawy wymiaru zasiłku chorobowego przysługującego ubezpieczonemu niebędącemu pracownikiem stosuje się odpowiednio przepisy art. 36 ust. 2-4, art. 38 ust. 1, art. 42, art. 43 i art. 46, z zastrzeżeniem art. 48a-50. (ust. 1)

Zgodnie z przepisem art. 36 ust. 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999r., podstawę wymiaru zasiłku chorobowego ustala się z uwzględnieniem wynagrodzenia uzyskanego u płatnika składek w okresie nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego, w trakcie którego powstała niezdolność do pracy.

Zgodnie przy tym z treścią art. 38 powołanej powyżej ustawy przeciętne miesięczne wynagrodzenie stanowiące podstawę wymiaru zasiłku chorobowego ustala się przez podzielenie wynagrodzenia osiągniętego przez ubezpieczonego będącego pracownikiem za okres, o którym mowa w art. 36 ust. 1 i 2, przez liczbę miesięcy, w których wynagrodzenie to zostało osiągnięte.

Odnosząc powyższe regulacje do stanu faktycznego niniejszej sprawy podkreślenia w pierwszej kolejności wymaga, iż wnioskodawczyni począwszy od dnia 1 września 2012r. objęta była dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym.

Wprawdzie, jak wynika z poczynionych ustaleń faktycznych, wnioskodawczyni należną za sierpień 2015 roku składkę na ubezpieczenie społeczne w kwocie 754,67 zł, która płatna była w terminie do dnia 10 września 2015r., uiściła dopiero w dniu 14 września 2015r. jednak nie sposób uznać – w stanie faktycznym sprawy – aby w związku z powyższym od dnia 1 września 2015r. ustało dobrowolne ubezpieczenie chorobowe wnioskodawczyni.

Niewątpliwie - jak wynika z treści regulacji art. 14 ust. 2 pkt 2) ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t. jedn. Dz. U. z 2015, poz. 121) ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz chorobowe, o których mowa w ust. 1, ustają od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego, za który nie opłacono w terminie składki należnej na to ubezpieczenie - w przypadku osób prowadzących pozarolniczą działalność i osób z nimi współpracujących, duchownych oraz osób wymienionych w art. 7, niemniej jednak w stanie faktycznym sprawy nie sposób uznać, że ziszcza się wskazana w powołanym przepisie przesłanka w postaci nieopłacenia składki.

Jak wynika bowiem z poczynionych ustaleń faktycznych w tym zwłaszcza z dokumentu w postaci raportu rozliczeń należności płatnika w (...) z uwagi na posiadaną przez ubezpieczoną nadpłatę na koncie rozliczeniowym organ rentowy zaliczył na poczet należnej od ubezpieczonej za ten okres składki nadpłatę powstałą na koncie ubezpieczonej w czerwcu i sierpniu 2014 roku w kwotach odpowiednio po: 134,34 zł (wpłata z dnia 2 lipca 2014r.) i 620,33 zł (wpłata z dnia 9 września 2014r.)

Tym samym doszło do uregulowania składki, co – w zakresie działania organu rentowego – ocenić należało za podjęte w interesie ubezpieczonej skoro w przeciwnym przypadku utraciłaby ona prawo do świadczeń z ubezpieczenia społecznego co, jak wynika

z przeprowadzonych ustaleń, nie było de facto zamiarem ubezpieczonej skoro już 14 września 2015r. uregulowała ona należną składkę a w kolejnych miesiącach opłaciła składki od dużo wyższej podstawy wymiaru po czym korzystała ze zwolnień lekarskich. W tym zakresie podkreślenia również wymaga, iż wraz z nie dokonaniem w dniu 10 września 2015r. płatności składki ubezpieczona nie złożyła wniosku o wyłączenie z ubezpieczeń, o którym mowa w art.

14 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, co mogłoby uzasadniać jej zamiar definitywnego braku woli kontynuacji ubezpieczeń. Konsekwentnie nie dysponując takim wnioskiem organ rentowy prawidłowo zaliczył na poczet należności ubezpieczonej posiadaną przez nią nadpłatę. Powyższe zaś skutkowało zachowaniem przez ubezpieczoną nieprzerwanego okresu ubezpieczenia.

Nadto podkreślenia wymaga, iż gdyby faktycznie jak twierdzi ubezpieczona doszło do ustania jej ubezpieczenia z dniem 1 września 2015r. to wobec nie złożenia przez nią, okoliczności powyższej ubezpieczona w toku postępowania nie wykazała i na taka okoliczność nawet się nie powoływała, ponownie wniosku o objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym, o którym mowa w art. 14 ust. 1 i 1 a ustawy z dnia 13 października 1998r.

o systemie ubezpieczeń społecznych, którego nie zastępuje sam fakt opłacenia składki uznać by należało, że ubezpieczonej nie przysługuje w ogóle prawo do zasiłku chorobowego z tytułu niezdolności do pracy powstałej w kolejnych miesiącach a to wobec nie złożenia (ponownie) wniosku o objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym.

W niniejszej sprawie uznać jednak należało, w ocenie Sądu, iż organ rentowy prawidłowo zaliczył na poczet należnej od ubezpieczonej składki za sierpień 2015 roku nadpłatę posiadaną przez nią na koncie rozliczeniowym a w konsekwencji, iż od 1 września 2012r. ubezpieczona objęta jest nieprzerwanie dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym.

W konsekwencji, wobec treści powołanych przepisów, uznać należało, iż organ rentowy prawidłowo ustalił dla ubezpieczonej podstawę wymiaru zasiłku chorobowego odnosząc ją do przychodu /w rozumieniu art. 3 pkt 4 ustawy z dnia 25 czerwca 1999r./ stanowiącego podstawę wymiaru składek z okresu 12-stu miesięcy, tj. od grudnia 2014 roku do listopada 2015 roku, tj. od kwoty 3.663,25 zł.

Tym samym brak było podstaw do uwzględnienia odwołania, zaś powołane przez ubezpieczoną zarzuty naruszenia przez organ rentowy przepisów prawa materialnego i przepisów postępowania ocenić należało jako nieuzasadnione.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na podstawie przepisów powyżej powołanych oraz na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie wobec braku podstaw do jego uwzględnienia. (punkt I wyroku)

Rozstrzygnięcie o kosztach sądowych zawarte w punkcie II wyroku Sąd oparł na treści art. 108 k.p.c. i art. 102 k.p.c. oraz art. 113 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2010 r., Nr 90, poz. 594).